

Nr 28.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror.

I en den 9 mars 1951 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 117, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror.

Härigenom förordnas, att 16 § lagen den 11 juni 1943 angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

16 §.

I varje tobaksvaras priskurantpris skall skatt ingå dels med ett belopp, vilket motsvarar nedanstående procent av priskurantpriset, dels ock med nedan angivna, i förhållande till varans myckenhet bestämda belopp, nämligen:

	För inom riket tillverkad vara			För till riket införd vara		
	Procent av priskurantpriset	Belopp för		Procent av priskurantpriset	Belopp för	
		1 st. öre	1 kg kr.		1 st. öre	1 kg kr.
Cigarrer	47	2	—	49	10	—
Cigarrcigarretter	57	1	—	54	5	—
Cigarretter	72	0·55	—	67	1·75	—
Röktobak	73	—	3·25	73	—	6·00
Tuggtobak	44	—	2·00	53	—	3·00
Snus	60	—	1·15	60	—	2·00

I skatthänseende — — — 3,3 gram.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1951.

¹ Senaste lydelse av 16 § se 1948:17.

1 Bihang till riksdagens protokoll 1951. 7 saml. Nr 28.

Rörande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anmärkas. I propositionen föreslås vissa jämkningar av skattesatserna för tobaksskatten i syfte att få en lämpligare avvägning av skattebelastningen. Ändringarna innebära bl. a. att man något minskar det skatteskydd, som de inom riket tillverkade varorna åtnjuta gentemot importerade tobaksvaror. Förslaget kan väntas medföra en mindre ökning av intäkterna av tobaksskatten.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Enligt 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror utgår tobaksskatten *dels* med vissa procent av varans priskurantpris *dels ock* med visst efter varans myckenhet bestämt belopp. I skattesatserna vidtogos vissa ändringar genom lagen den 30 januari 1948, nr 17. Storleken av tobaksskatten framgår av följande sammanställning.

	För inom riket tillverkad vara			För till riket införd vara		
	Procent av priskurantpriset	Belopp för		Procent av priskurantpriset	Belopp för	
		1 st. öre	1 kg kr.		1 st. öre	1 kg kr.
Cigarrer	54	2	—	63	4	—
Cigarrcigarretter	62	1	—	68	2	—
Cigarretter	72	0·45	—	68	1·7	—
Röktobak	73	—	2·75	78	—	1·50
Tuggtobak	48	—	2·00	63	—	1·50
Snus	60	—	1·00	67	—	1·50

Propositionsförslaget innebär, såvitt gäller inom riket tillverkade varor, att procenttalen för cigarrer, cigarrcigarretter och tuggtobak skulle sänkas med resp. 7, 5 och 4 samt att myckenhetsskatten — eller den del av tobaksskatten som utgår med visst belopp per styck eller per kilogram — för cigarretter, röktobak och snus skulle höjas med resp. 0,10, 50 och 15 öre. För de importerade tobaksvarornas del innebär förslaget, att procenttalet för samtliga kategorier sänkes med resp. 14, 14, 1, 5, 10 och 7. Myckenhetsskatten åter höjes med resp. 6 öre, 3 öre, 0,05 öre, 4 kronor 50 öre, 1 krona 50 öre och 50 öre.

De i propositionen upptagna nya skattesatserna ha föreslagits av *styrelsen för Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet* i skrivelse den 7 december 1950. Som skäl för framställningen har styrelsen åberopat bl. a. att cigarrer, cigarrcigarretter och tuggtobak icke kunde bära de för dem gällande skattesatserna och att den inhemska tillverkningen av tobaksvaror kommit att åtnjuta ett alltför starkt skatteskydd. Styrelsen har vidare uttalat, att om de föreslagna skattesatserna tillämpades på den försäljningsprognos, som legat till grund för tobaksmonopolets beräkning av skatteresultatet för budgetåret 1951/52, skulle det totala skatteresultatet bli cirka 2,5 miljoner kronor högre än med de nu gällande skattesatserna.

Beträffande skrivelsens innehåll i övrigt ävensom av tobaksmonopolet lämnade ytterligare upplysningar hänvisas till propositionen (s. 4—8).

Statens tobaksnämnd har i yttrande över tobaksmonopolets berörda skrivelse förklarat att nämnden biträder den hemställda, vari framställningen utmynnar.

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget har *departementschefen* anfört följande:

»Såsom i det föregående angivits ändrades skattesatserna för tobaksskatten år 1948. Ändringarna, innefattande höjningar av myckenhetsskatten för inom landet tillverkade tobaksvaror av alla slag samt för importerade cigaretter, utgjorde ett led i de skattesärpningar på den indirekta beskattningens område, som genomfördes efter förslag av 1947 års konsumtionsskatteberedning.

Tobaksmonopolets nu väckta förslag om skatteändringar berör såväl de inom riket tillverkade som de importerade tobaksvarorna. För den förstnämnda kategorien innebär förslaget att värdeskatten sänkes för cigarrer, cigarrecigaretter och tuggtobak samt att, i första hand som kompensation härför, myckenhetsskatten höjes för cigaretter, röktobak och snus. Ändringarna äro betingade av att de tre första varugrupperna befunnits icke kunna bära den nuvarande skattebelastningen. Prissättningen har i följd härav måst bli sådan att försäljningen är direkt förlustbringande. Tobaksmonopolets förslag skulle icke medföra någon förändring av utförsäljningspriserna. Icke heller skulle de sammanlagda skatteintäkterna minska. Eftersom skattebelastningen på cigaretter, röktobak och snus på grund av en nyligen genomförd rabattsänkning kan göras något större än som är nödvändigt för att kompensera sänkningen för de övriga varugrupperna, torde man tvärtom kunna räkna med en ökning av skatteintäkten för nästa budgetår, som tobaksmonopolet uppskattar till cirka 2,5 miljoner kronor. Denna ökning kan i fortsättningen väntas bli större genom att cigarettkonsumtionen är i stigande. Jag har med hänsyn härtill ingen erinran mot tobaksmonopolets förslag och förordar sålunda att detsamma genomföres.

För de importerade tobaksvarornas del är innebörden av tobaksmonopolets förslag den att man bör minska det alltför stora skydd, som den inhemska tillverkningen kommit att åtnjuta, för att på så sätt främja en i och för sig önskvärd konkurrens utifrån. Detta gäller dock icke rök- och tuggtobak i de lägre prislägena, för vilka kategorier enligt tobaksmonopolets förmenande i stället en effektivisering av skyddet är påkallad. Jag ansluter mig till de synpunkter som från tobaksmonopolets sida anförts i denna fråga. De föreslagna skattesatserna äro så avvägda att någon minskning av de beräknade skatteintäkterna för nästa budgetår icke synes vara att befara. Jag biträder därför monopolets förslag också på denna punkt.

De nya skattesatserna torde böra tillämpas från och med budgetårsskiftet.»

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 117, antaga det vid propositionen följande förslaget till lag om ändrad lydelse av 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror.

Stockholm den 3 april 1951.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Gustaf Elofsson, Velandér, Falk, Ramberg, Niklasson, Wehtje, Snygg och Spetz samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Sandberg, Jonsson i Skedsbygd, Orgård, Kristensson i Osby, Nilsson i Kristinehamn, Gunnarsson, Kärrlander, Henriksson och Nilsson i Svalöv.